

Kontroll av gjødslingsplan

Kompetansesamling 24. september

Egenesgården, Tønsberg

Mona Skjæggestad

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark

25.09.2024

Innhold i et forvaltningsvedtak

- Regler
- Faktiske forhold
- Vurderingen

§ 25. (begrunnelsens innhold).

I begrunnelsen skal vises til de regler vedtaket bygger på, med mindre parten kjenner reglene. I den utstrekning det er nødvendig for å sette parten i stand til å forstå vedtaket, skal begrunnelsen også gjengi innholdet av reglene eller den problemstilling vedtaket bygger på.

I begrunnelsen skal dessuten nevnes de faktiske forhold som vedtaket bygger på. Er de faktiske forhold beskrevet av parten selv eller i et dokument som er gjort kjent for parten, er en henvisning til den tidligere framstilling tilstrekkelig. I tilfelle skal det i underretningen til parten vedlegges kopi av framstillingen.

De hovedhensyn som har vært avgjørende ved utøving av forvaltningsmessig skjønn, bør nevnes. Er det gitt retningslinjer for skjønnsutøvingen, vil i alminnelighet en henvisning til retningslinjene være tilstrekkelig.

Kontroll av gjødslingsplaner

Regler

Forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket

- med rundskriv, særlig 2024/29

Forskrift om gjødslingsplanlegging

- med rundskriv, særlig 2003/17

Faktiske forhold

Opplysninger gitt i PT-søknaden

- areal
- egenerklæring

Innhentet dokumentasjon

NIBIOs gjødslingshåndbok

Vurdering

Hva som er på plass, og hva som ikke er på plass i gjødslingsplanen

Vurdering av avkorting etter § 11

Vurdering av avkorting etter § 12

Caseoppgave

Tulla Grodatter er korndyrker. Foretaket ligger i sone 3 for arealtilskudd. Foretaket er plukket ut til risikobasert kontroll av gjødslingsplan. Vedlagt finner dere innsendt dokumentasjon og utdrag av PT-søknaden.

1. Vurderer informasjonen
 - I hvilken grad er gjødslingsplanen forskriftsmessig
 - Skal det avkortes etter § 11 og i tilfelle hvor mye
 - Skal det avkortes etter § 12 og i tilfelle hvor mye
2. Formuler vedtak som kan kopieres inn i vedtaksbrevet
3. Formuler en rutine for kontroll av gjødslingsplaner, som kan kopieres inn i kommunens skriftlige internrutine

Innhold i gjødslingsplan, forskrift om gjødslingsplanlegging § 3

Kartskisse, oppgitt målestokk, viser tydelig skifteinndelingen

Satt opp skiftevis

- a. Jordbruksareal i dekar
- b. Jordart og jordanalyser for pH, fosfor, kalium og moldinnhold, max 8 år gml
- c. Fôrgrøde
- d. Årets vekst
- e. Forventa avlingsnivå pr. dekar
- f. Årets gjødslingsbehov for nitrogen, fosfor og kalium pr. dekar
- g. Husdyrgjødsel, slam og annen organisk gjødsel
 1. Type
 2. Mengde pr. dekar og antatt spredetidspunkt.

Gjødslingsbehovet er avpasset etter

- a. Jordprøveresultater for fosfor, kalium og moldinnhold
- b. Vekst og gjødslingsnormer for distriktet
- c. Avlingsnivå ut i fra egne dokumenter eller anslåtte erfaringer for hvert enkelt skifte
- d. Fôrgrøde

Gjødslingsplanen er justert dersom vekstforholda avviker fra forutsetningene som var når gjødslingsplanen ble laget

I hvilken grad er gjødslingsplanen forskriftsmessig – forslag til vedtak

I PT-søknaden hadde du krysset av for at foretaket ditt har gjødslingsplan som oppfyller kravene i forskrift om gjødslingsplanlegging.

Som ledd i PT-kontrollen ba vi om å få tilsendt gjødslingsplanen. Du har sendt oss kartskisse over skiftene, jordprøveanalysebevis, oversikt over gjødslingen som er planlagt på hvert skifte, beregning av næringsbehov for de enkelte skiftene.

Forskrift om gjødslingsplanlegging, § 3, presiserer hva en gjødslingsplan må inneholde.

Dokumentasjonen du har oversendt imøtekommer ikke alle kravene som er nevnt i § 3 i forskrift om gjødslingsplanlegging.

Forts neste side

Dokumentasjonen du har sendt, inneholder:

- Kartskisse
- Skiftevis angivelse av
 - Jordbruksareal i dekar
 - Jordart og jordanalyser for pH, fosfor, kalium og moldinnhold, max 8 år gml
 - Fôrgrøde
 -

Gjødslingsplanens største **mangel** er at den planlagte gjødslinga vi medføre en næringstilførsel som langt overstiger plantenes behov.

Andre viktige mangler er:

- Arealet i gjødslingsplanen stemmer ikke overens med arealet i PT-søknaden.
- Kartene er ikke målsatt.
- Det er ikke angitt hvilke skifter de ulike jordprøvene stammer fra.
- Det planlagte avlingsnivået er urealistisk høyt. 412 kg/daa er høyeste kornavlinga som noen gang er registrert på eiendommen din. Gjennomsnittsavlinga av korn de siste sju årene vært 328 kg.

Avkorting etter § 11 i PT-forskriften

PT-forskriften:

Ved brudd på forskrift 1. juli 1999 nr. 791 om gjødslingsplanlegging skal tilskuddet avkortes.

Rundskriv 2024/29

Avkortingsbeløpet skal være rimelig og forholdsmessig.

Der foretaket ikke har gjødslingsplan, er normen at det totale tilskuddet til jordbruksareal avkortes med 20 prosent. Det totale tilskuddet til jordbruksareal omfatter areal- og kulturlandskapstilskudd samt tilskudd til økologisk arealproduksjon.

Der det konstateres at gjødslingsplan eller journal over plantevernmidler er mangelfull, er normen at det skal avkortes inntil 20 prosent av det totale tilskuddet til jordbruksareal.

Momentene redegjort for under vurderingen av avkortingsens størrelse § 11 første ledd kan også være relevante for vurderingen av størrelsen på avkortingen som følge av manglende eller mangelfull gjødslingsplan.

Avkorting etter § 11 – forslag til vedtak

I følge § 11 i forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket, skal PT-tilskuddet avkortes ved brudd på forskrift om gjødslingsplanlegging.

Rundskriv 2024/29, Produksjonstilskudd og avløsertilskudd - kommentarer til regelverk, gir retningslinjer for størrelsen på avkorting; der det konstateres at gjødslingsplan er mangelfull, er normen at det skal avkortes inntil 20 prosent av det totale tilskuddet til jordbruksareal.

Den nevnte manglene ved gjødslingsplanen din, at det er planlagt å tilføre alt for mye næring, at arealene ikke stemmer, at jordprøvene ikke er tilordnet de ulike skiftene og at avlingsnivået i planen er urealistisk høyt, er alvorlige.

Manglene vil sannsynligvis føre til feil ressursbruk, unødig avrenning av næringsstoffer til vassdrag og tap til luft.

Fordi manglene er så alvorlige, og at de vil medføre konsekvenser som strider sterkt mot forskriftens formål, vurderes det som riktig å avkorte 20 % i AK-tilskuddet.

Størrelsen på avkorting etter § 11

Avkortingstype	Beløp/Prosent
§11 andre ledd. Avkorting ved brudd på forskrift om gjødslingsplanleg...	20 %

Avkorting etter § 12 i PT-forskriften

PT-forskriften:

Dersom foretaket uaktsomt eller forsettlig har gitt feil opplysninger i søknaden som har eller ville dannet grunnlag for en urettmessig utbetaling av tilskuddet for seg selv eller andre, kan hele eller deler av det samlede tilskuddet som tilfaller foretaket, avkortes.

Rundskriv 2024/29

Hovedregelen er at foretaket skal avkortes et beløp tilsvarende merutbetalingen. Saksbehandler må likevel alltid vurdere om det er rimelig og forholdsmessig å avkorte merutbetalingen i den enkelte sak, eller om avkortingsbeløpet bør settes høyere eller lavere.

Avkorting etter § 12 – forslag til vedtak

I følge § 12 i forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket, kan hele eller deler av det samlede tilskuddet som tilfaller foretaket, avkortes dersom foretaket uaktsomt eller forsettlig har gitt feil opplysninger i søknaden som har eller ville dannet grunnlag for en urettmessig utbetaling av tilskuddet for seg selv eller andre.

Du har krysset av for at du har en gjødslingsplan som oppfyller kravene i forskrift om gjødslingsplanlegging. Det har vist seg at du ikke har. Du har altså gitt opplysninger som kunne dannet grunnlag for en urettmessig utbetaling.

Rundskriv 2024/29, Produksjonstilskudd og avløsertilskudd - kommentarer til regelverk, utdyper hvordan forsettligheit skal vurderes;

Tilskuddsmottakerne etter forskriften er selvstendig næringsdrivende og det stilles derfor strenge krav til aktsomheten. Det forventes full oversikt over regelverket så vel som over egen drift.

Inngangsvilkårene for å kunne avkorte i tilskuddet på grunn av feilopplysninger er til stede; du har uaktsomt eller forsettlig gitt feil opplysninger i søknaden som ville dannet grunnlag for en urettmessig utbetaling.

Forts neste side

I følge rundskriv 2024/29 er det klare utgangspunktet at det skal avkortes hvis søker minst har vært uaktsom ved inngivelse av feilopplysninger, og dette har gitt eller kunne ha gitt en merutbetaling.

Når det gjelder størrelsen på avkortingen, er hovedregelen at foretaket skal avkortes et beløp tilsvarende merutbetalingen.

Det foreligger ikke forhold som tilsier at hovedregelen ikke skal følges. Den potensielle merutbetalingen er lik avkortingsbeløpet som er beregnet ut fra at du har mangelfull gjødslingsplan. Denne avkortingen samsvarer med norm. Det taler for at den kan regnes som forholdsmessig. Det er første året det er avdekket mangelfull gjødslingsplan. Det taler imot å sette avkortingsbeløpet høyere enn norm.

Størrelsen på avkorting etter § 12

Beregne avkorting etter § 11 i kr:

AK-tilskudd for korn i sone 3: $285+382 = 667$ kr/daa

Tulla Grodatters beregnede tilskudd: 285 daa korn * 667 kr/daa = $190\ 095$ kr

20 % avkorting = $38\ 019$ kr

Legg til avkorting

Avkortingstype	Beløp/Prosent
§11 andre ledd. Avkorting ved brudd på forskrift om gjødslingsplanleg...	20 %
§12 Avkorting ved feilopplysninger og fristoversittelse	38 019

Internrutiner (internkontroll, styringssystem)

De fire forvaltningsverdiene

- lojalitet til politiske beslutninger
- likebehandling og rettssikkerhet
- faglig integritet
- effektivitet

Mål for internkontroll

- målrettet og effektiv drift
- pålitelig rapportering
- overholdelse av lover og regler

Forslag til punkter i internrutine for kontroll av gjødslingsplan

1. Kommunen opplyser om at foretaket er plukket ut til kontroll og ber foretaket laste opp gjødslingsplan
 - Vise til regelverk som hjemler utplukk
 - Angi hva en gjødslingsplan skal inneholde, henvis til forskrift om gjødslingsplanlegging
2. Sjekkliste for innhold i gjødslingsplanen
 - § 3 i forskrift om gjødslingsplanlegging
 - Skriv vurdering av om gjødslingsplan finnes/ er mangelfull
3. Hvis gjødslingsplanen mangler eller er mangelfull, vurder avkorting etter § 11
 - Noter % avkorting i Avkortinger-fanen
 - Kopier inn vurdering av om gjødslingsplan finnes/ er mangelfull og vurdering av avkortningens størrelse
4. Hvis du har avkortet etter § 11, vurder avkorting etter § 12
 - Skriv vurderingen i Avkortinger-fanen
 - Finn ut avkorting etter § 11 i kr, skriv avkorting etter § 12 i kr